

Stichting Organisatie Oude Muziek

Geadviseerd subsidiebedrag: € 927.153

Gevraagd subsidiebedrag: € 960.000

Over de instelling

Stichting Organisatie Oude Muziek, podiumkunsten, festivals, Utrecht

Stichting Organisatie Oude Muziek is onder meer verantwoordelijk voor het Festival Oude Muziek en vraagt daarvoor subsidie aan. Daarnaast organiseert de stichting jaarrond een concertreeks onder de noemer Festival Oude Muziek Tournees, die buiten deze aanvraag valt. Stichting Organisatie Oude Muziek (hierna: Festival Oude Muziek) leidt het grootste oudemuziekfestival ter wereld. De instelling presenteert ieder jaar tien dagen lang oude muziek op verschillende locaties in Utrecht, met als centrum TivoliVredenburg, voor een publiek dat bestaat uit zowel experts als leken. De concerten en voorstellingen bevatten een repertoire dat een breed gamma aan stijlen en periodes bestrijkt, met een focus op de middeleeuwen, renaissance en barok. De instelling maakt onderzoek naar repertoire en uitvoeringspraktijk toegankelijk en stimuleert creatieve toepassing door middel van symposia, (populair)wetenschappelijke publicaties, lezingen en presentaties.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.25 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Organisatie Oude Muziek een subsidiebedrag toe te kennen van € 927.153.

De raad adviseert aan de subsidieverlening de voorwaarde te verbinden dat voor 1 november 2024 een verklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat de instelling zich met ingang van 1 januari 2025 zal aansluiten bij de bestaande afspraken over honorering binnen haar sector.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Festival Oude Muziek is een toonaangevende internationale speler, heeft een helder artistiek profiel en wordt vooral gekenmerkt door een internationale programmering van zeer hoge kwaliteit. De raad is positief over de aanwezigheid van het festival in de stad Utrecht en de wisselwerking tussen het festivalprogramma en de monumentale speellocaties waar veel van de concerten plaatsvinden. Daarnaast slaagt het festival erin een veelzijdige beleving te bieden

gedurende soms lange festivaldagen. De uitvoeringen zijn van hoge kwaliteit waarbij opvallend vaak jonge musici deel uitmaken van de ensembles of als solist optreden. Het festival slaagt erin een breed publiek aan te spreken van zowel kenners als nieuwsgierige passanten. Festival Oude Muziek stelt zich ten doel inhoudelijk onderzoek naar het genre te vertalen in een veelkleurig en spannend festival. De raad vindt dat dit doel in de subsidieperiode 2021 - 2024 ruimschoots is behaald. Het festival is ook online actief met Early Music Television (EMTV), een internationaal streamingplatform voor hoogwaardige concertregistraties.

Festival Oude Muziek heeft een belangrijke verantwoordelijkheid als platform voor oude muziek in Nederland en daarbuiten. Ze biedt plek aan de ontwikkeling van het discours omtrent oude muziek, dat volgens haar vergeleken met andere disciplines nog in de kinderschoenen staat. Daarnaast faciliteert ze kennisdeling. De raad is enthousiast over programma's als de 'Zomerschool', met lezingen over uiteenlopende onderwerpen als de oorsprong van oude muziek, taalverloeding, de revival van de oude muziek of 'van Gothic Novel tot Science Fiction'. Hiermee legt het festival de verbinding van oude muziek met de moderne tijd en creëert ze een plek voor reflectie op de eigen discipline.

Ook de plannen voor de subsidieperiode 2025 - 2028 spreken tot de verbeelding. De raad is onder de indruk van de manier waarop het festival oude muziek onderzoekt, zich daarin allerm minst dogmatisch opstelt, en een academische basis creëert waarop de programmering stoelt, zonder stoffig of in zichzelf gekeerd te zijn. De vakdeskundigheid van de festivalleiding en de uitvoerenden is groot.

Waar de thema's van de edities in eerdere jaren meer geografisch en traditioneel geordend waren, presenteert het festival inmiddels langs wat abstractere thematische lijnen. Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 zijn dat vier volgens de raad zeer aansprekende edities met originele en goed doordachte thema's met elk een solide en weloverwogen uitwerking. Dit doet de organisatie vanuit een overtuigende visie die helder wordt toegelicht en van waaruit de artistiek-inhoudelijke keuzes die het festival maakt ook logisch volgen. Het cultureel verleden wordt verkend als spannend avontuur. De raad kijkt uit naar komende edities met thema's als 'Museumkunst?' en 'Giving Voice', waarin de menselijke stem op prikkelende wijze en in vele vormen wordt verkend.

Het festival biedt plek aan jong talent en incorporeerde een aantal jaren geleden het Internationaal Van Wassenaer Concours (IVWC), een wedstrijd voor jonge barokensembles. Festival Oude Muziek organiseert het IVWC vanaf nu jaarlijks en verbreedt de muzikale spanwijdte van enkel barokmuziek naar drie elkaar afwisselende muzikale aandachtsgebieden: de Early Edition (met muziek uit middeleeuwen en renaissance), de Baroque Edition en de Late Edition (voor repertoire uit de klassieke periode en de romantiek op historische instrumenten). Laureaten krijgen naast prijzengeld, workshops en een professionele video-

opname ook een betaalde tournee aangeboden tijdens Festival Oude Muziek Tournees. Het 'Fabulous Fringe'-programma is daarnaast een goed voorbeeld van de manier waarop jonge musici gecoacht worden in individuele begeleidingstrajecten en tijdens het festival podiumervaring opdoen.

De raad prijst de internationale werking van Festival Oude Muziek, wereldwijd het grootste festival voor deze discipline. De instelling biedt een platform voor een internationaal netwerk en brengt publiek en professionals bij elkaar middels een uitgebreid contextprogramma. Dit draagt bij aan de positie van Nederlandse makers en gezelschappen in het buitenland. Ook werkt het festival aan digitale présence en breidt ze EMTV uit door samen te werken met ensembles, andere festivals en zalen. Veel van het aanbod is van internationale statuur. Het festival participeert in verschillende Europese netwerken, waarbinnen de organisatie belangrijke thema's agendeert, zoals fair practice.

Maatschappelijke betekenis

Festival Oude Muziek toont zijn maatschappelijke relevantie nadrukkelijk door de positie die het inneemt voor de beschouwing op en instandhouding van de oude muziek. Deze rol vervult de instelling goed. De samenwerkingen die het festival daartoe aangaat zijn vooral met muziek- en onderzoekgerelateerde organisaties als opleidingen, universiteiten, onderzoeksinstituten, erfgoedinstellingen en veel (religieuze) locaties in Utrecht. Dit is in lijn met het profiel van de instelling. Vanaf 2025 trapt de 'Early Music ThinkTank' af, een opvolger van eerdere symposia voor academisch en artistiek onderzoek.

Daarnaast beschrijft het festival een aantal lokale samenwerkingen met zakelijke partners zoals cateraars, waarbij het let op duurzaamheid, en met azc's en de U-Pas. Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 heeft de organisatie het voornemen met Stichting Muziek in de Wijk uit Utrecht-Noordwest meerjarige educatieve projecten met jongeren op te zetten. Deze samenwerkingen vindt de raad in beginsel vruchtbaar, maar hij had die in het plan graag meer uitgewerkt gezien.

Festival Oude Muziek richt zich in haar activiteiten omtrent educatie voornamelijk op volwassenen met een breed pakket aan contextprogrammering. In verband met de periode waarin het festival plaatsvindt, aan het einde van de zomervakantie, is schoolgebonden educatie moeilijk te organiseren.

De instelling is zeer transparant over de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code en licht haar inzet op elk van deze waarden voldoende toe. De instelling beschrijft ook voldoende hoe ze omgaat met eerlijke beloning voor personeel. De belangrijkste voornemens voor de toekomst zijn het blijvend investeren in fair pay, onder meer door stagiairs een serieuze stagevergoeding te bieden, en het installeren van een externe vertrouwenspersoon samen met de Utrechtse festivals in 2024 ter bevordering van de sociale veiligheid.

Festival Oude Muziek hanteert een eigen loonhuis. De raad adviseert het subsidiebedrag te verlenen onder de voorwaarde dat voor 1 november 2024 een verklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat de instelling zich met ingang van 1 januari 2025 zal aansluiten bij de bestaande afspraken over honorering binnen haar sector.

Op het gebied van diversiteit en inclusie schiet het festival naar eigen zeggen tekort wat betreft de eigen organisatie en het publiek. Zij zoekt hiervoor extern advies in de vorm van een nog te installeren raad voor diversiteit ('De Aanjagers'). De raad vindt dit een goed streven, maar kan op basis van de aanvraag nog niet beoordelen hoe de precieze uitwerking van de rol van De Aanjagers zal zijn. Hij had hier een meer solide strategie willen lezen.

Festival Oude Muziek toont zich zeer bewust van de verankering van de discipline oude muziek in de westerse cultuur en het festival verwerkt dit bewustzijn overtuigend in het programma. Het streven naar muzikale diversiteit zit naar eigen zeggen in het dna van het festival en de instelling grijpt elk festivalthema aan om het muzikale palet te verbreden. De raad waardeert deze opstelling.

De instelling beschrijft hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast met betrekking tot de omgang met haar personeel en maakt het voldoende aannemelijk dat het beschreven beleid in de praktijk ook uitgevoerd wordt of gaat worden.

De instelling is goed geworteld in Utrecht en het festival is onlosmakelijk verbonden met de vele monumentale speellocaties, wat een interessante wisselwerking oplevert tussen muzikaal en architectonisch erfgoed.

Toegankelijkheid

Het publiek van Festival Oude Muziek is grotendeels wit, hoogopgeleid en ouder. Het festival ontwikkelt initiatieven om ook andere groepen te bereiken. Zo is de branding aangepast en is er een uitgebreid fringe-programma waarvoor het publiek zelf bepaalt wat het wil betalen. De raad moedigt de inspanningen van het festival om zijn publiek te diversifiëren aan en erkent dat de ontwikkeling richting een jonger en diverser publiek voor een festival op het gebied van oude muziek tijd kost.

Festival Oude Muziek zet in subsidieperiode 2025 - 2028 de ingezette lijn voort en geeft blijk van een toekomstgerichte blik, waarin zij verschillende uitdagingen onderscheidt, zoals hogere kosten en een vergrijzend publiek. Ze maakt zich sterk voor het behoud van het bestaande publiek, en daarnaast op het bereiken van nieuwe groepen. Er wordt een publiekswerker aangenomen met participatie, publieksverbreding en contextprogrammering in het takenpakket, in een poging

om nieuw publiek te werven en de toegankelijkheid en inclusiviteit van het festival te vergroten. De raad ziet hierin een positieve ontwikkeling, evenals in de inzet van De Aanjagers op dit gebied.

Het festival is duidelijk aanwezig en zichtbaar in de stad Utrecht, wat bijdraagt aan de toegankelijkheid en vindbaarheid van de activiteiten. De raad kijkt daarnaast met bewondering naar het inmiddels volwassen geworden EMTV, waarbij de digitale concertervaring stilaan een volwaardige tegenhanger is van live bezoek. Concerten worden in hoge kwaliteit opgenomen en het platform is gebruiksvriendelijk. Het verdienmodel, een abonnement, is een interessante vorm van financiering. De raad kijkt uit naar verdere ontwikkelingen hieromtrent. De instelling wil dat EMTV vanaf 2029 kostendekkend opereert.

Festival Oude Muziek besteedt veel aandacht aan prijsdifferentiatie. De raad juicht dit toe. Er zijn intensieve samenwerkingen met bijvoorbeeld De Toegift en U-Pas. Vanaf 2024 zoekt de organisatie jong publiek op in samenwerking met De Utrechtse Muziekschool, de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Universiteit Utrecht, en gaat zij relaties aan met onder meer muziekscholen en studentenverenigingen. Ze streeft ernaar het aantal jonge bezoekers in 2028 te hebben verdriedubbeld.

Bedrijfsmatige gezondheid

De instelling had in 2022 een relatief lage liquiditeit, solvabiliteit en een relatief laag weerstandsvermogen. Ze begroot een mix van eigen inkomsten (48 procent) en subsidies (52 procent) in 2025. Deze verhouding blijft de jaren daarna ongeveer gelijk. Vanaf 2024 verhoogt Festival Oude Muziek haar entreprijzen evenredig met de verhoogde lasten.

De begroting is realistisch gezien het activiteitenplan, maar kent lichte risico's. De instelling geeft aan dat er meerdere uitdagingen zijn voor een stabiele bedrijfsvoering. Zo zijn er wegvallende fondsinkomsten, prijsverhogingen in de lasten, benodigde investeringen voor het doorontwikkelen van de verschillende codes en benodigde investeringen in het aantrekken van nieuw publiek en het digitale platform. De financiële risico's zijn gemiddeld.

Festival Oude Muziek beschrijft dat verdere investeringen mogelijk in gevaar komen bij het niet verder verhogen van de subsidies. Zij beschrijft ook de risico's en mogelijke oplossingen op de korte en lange termijn. Hierbij horen het verhogen van de tarieven, het interen op het vermogen van de stichting, het werven van nieuw publiek en nieuwe vrienden en de doorontwikkeling van EMTV.

De instelling beschrijft summier hoe zij de principes van de Governance Code Cultuur toepast en heeft enkele toekomstige stappen voor verbetering uitgewerkt. De belangrijkste is het invoeren van een gedragscode in 2024.

Geografische spreiding

Festival Oude Muziek is gevestigd in Utrecht. Binnen de categorie Podiumkunstenfestivals zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.